

Postępowanie w sprawie opłaty za pobyt w DPS - na początku ustalenie zobowiązanych osób

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 09, sierpień 2025 13:57

Piotr Majoch

Odsłony: 1338

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku wyjaśnił po kolei, jakie czynności powinien podjąć organ ustalający opłatę za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej. Choć porządek ponoszenia takich opłat został określony w ustawie, to oprócz posługiwania się jej przepisami, do zadań organu należy gruntowne ustalenie sytuacji osobistej i majątkowej określonych osób.

Sprawa, która trafiła na wokandę gdańskiego WSA, ma związek ze skargą na decyzję wójta gminy oraz podtrzymującą ją decyzję samorządowego kolegium odwoławczego, w przedmiocie ustalenia odpłatności za pobyt w DPS. Zdaniem skarżącego, decyzje zostały oparte na nieprawidłowej ocenie możliwości finansowych osób, które ustawodawca umieścił w kręgu zobowiązanych. Odwołania do przepisu art. 64 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, który pozwala na całkowite lub częściowe zwolnienie z opłat po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, służyły skarżącemu do wykazania, że jego sytuacja wymaga ponownej analizy i realnej oceny jego możliwości płacowych.

Sąd uznał skargę za zasadną i uchylił poprzedzającą wydanie wyroku decyzję organów dwóch instancji. W uzasadnieniu wyroku WSA zamieścił informacje, które dość przejrzyste objaśniają porządek czynności, które są podejmowane w tego typu postępowaniach. Jak z niego wynika, wśród obowiązków organu wyróżnia się nie tylko ustalenie kręgu osób zobowiązanych do ponoszenia opłat, lecz także ustalenie ich warunków finansowo-majątkowych. Dopiero wykonanie tego kroku pozwala na stwierdzenie, czy dana osoba w ogóle może być obciążona opłatami, czy też jej warunki na to nie pozwalają.

Kiedy natomiast krąg osób zobowiązanych jest szeroki, organ powinien ująć całą sprawę dotyczącą odpłatności za pobyt w DPS w ramy jednego postępowania, w toku którego ustala się sytuację majątkową wszystkich takich osób. Do organu należy wtedy ustalenie różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania mieszkańca i wnoszoną przez niego opłatą, stanowiącą nie więcej niż 70% jego dochodów. Kolejno ustala się sytuację dochodową osób zobowiązanych i w ten sposób ustala się wysokość opłaty. Z tego porządku wynika fakt, że organ nie może wybierać osób zobowiązanych do ponoszenia opłat w sposób arbitralny, lecz musi rozważyć możliwości finansowe pozostałych, jak również samego pensjonariusza DPS. Każda z tych osób znajduje się bowiem w kręgu tych, którym ustawa nakazuje wnoszenie stosownych opłat, zaś zróżnicowanie tego obowiązku może wynikać tylko z różnic w stanie majątkowym czy uzyskiwanych dochodach.

Wyrok WSA w Gdańsku z 16 lipca 2025 r. (sygn. II SA/Gd 212/25)

Źródło: [CBOSA](#)